

Cykelsti mellem Skave og Mejrup (H41706)

Levestedskortlægning for flagermus i træbevoksninger

Klient: Vejdirektoratet

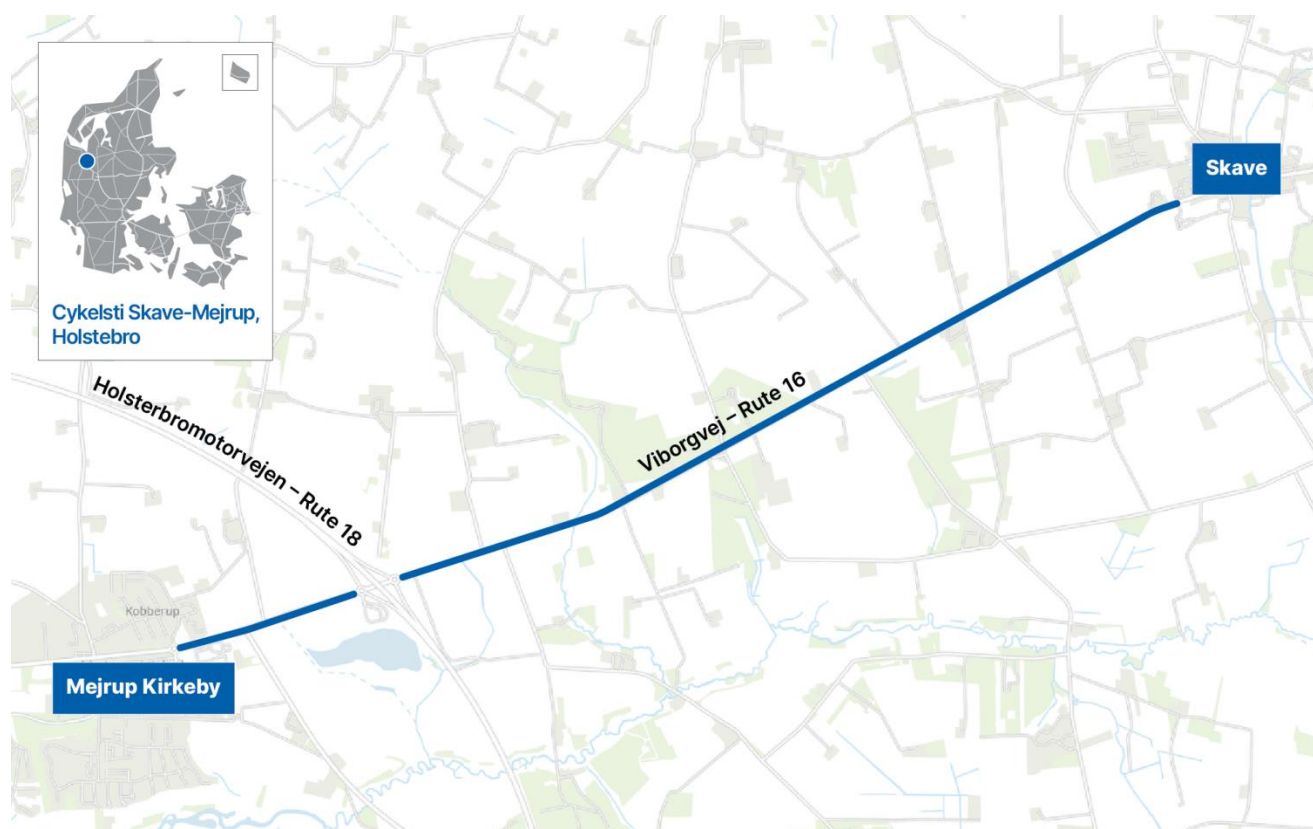
Indhold

1	Baggrund	2
2	Levestedskortlægning.....	3
2.1	Metode	3
2.2	Resultater	5
3	Vurdering af ledelinjer og økologisk funktionalitet	27
3.1	Metode	27
3.2	Vurdering	27
4	Konklusion og anbefalinger	31
5	Bilag.....	32

Rev.nr.	Dato	Beskrivelse	Udarbejdet af	Kontrolleret af	Godkendt af
1. udg.	14.03.2025	Levestedskortlægning	CERA, TBNI	TBNI	TBNI
2. udg.	12.05.2025	Præcisering af konklusion og anbefalinger	TBNI	AKKR	TBNI

1 Baggrund

Vejdirektoratet planlægger at etablere en ny cykelsti mellem Skave og Mejrup i Holstebro Kommune (Figur 1.1). I forbindelse med projektet kan det blive nødvendigt at rydde nogle af de eksisterende træbevoksninger langs strækningen for cykelstien. NIRAS har på denne baggrund udført en levestedskortlægning for flagermus i eksisterende bevoksninger langs vejen, hvor det blev vurderet om de potentielt berørte træbevoksninger kan udgøre et yngle- eller rastested for flagermus. Træbevoksningens øvrige funktionalitet for flagermus i form af ledelinjer og fødesøgningmuligheder blev også vurderet.

Figur 1.1: Den blå linje markerer cykelstiens forløb mellem Mejrup Kirkeby og Skave.¹

Alle danske arter af flagermus er opført på Habitatdirektivets bilag IV (Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992). Flagermusene er derfor omfattet af direktivets særlige artsbeskyttelse (direktivets artikel 12), som forbyder forsætlig forstyrrelse og drab samt beskadigelse af flagermusenes yngle- og rastekområder. Træbevoksninger kan anvendes som levested for flagermus, enten i form af yngle- og rastesteder i hulheder i træerne eller som fourageringsområder og ledelinjer. Levesteder som ledelinjer og fourageringsområder er beskyttet i det omfang, de er afgørende for funktionen af yngle- og rastekområder. Flagermus kan som udgangspunkt følge en lineær bevoksning, selvom der er mindre huller og variation i den, mens større brud kan medføre, at bevoksningens funktion som ledelinje tabes.

¹ <https://www.vejdirektoratet.dk/projekt/holstebro-kommune-cykelsti-skave-mejrup>

2 Levestedskortlægning

2.1 Metode

Cykelstiens endelige geometri og placering var endnu ikke fastlagt på besigtigelsestidspunktet. Det anvendte undersøgelsesområde er derfor afgrænset med udgangspunkt i det midlertidige arbejdsområde til to forskellige projektforslag, hhv. "fase 2-projekt" og "skitseprojekt" pr. 17. december 2024. De midlertidige arbejdsområder er markeret på Figur 1.2. For at tage højde for eventuelle ændringer af projektafgrænsningen inkluderer undersøgelsesområdet en buffer på 5 m til de midlertidige arbejdsarealer. Når stiens endelige forløb, anstillingspladser mm. er fastlagt, bør det afklares, om projektet medfører fjernelse af træer uden for det definerede undersøgelsesområde.

Figur 2.1: Midlertidige arbejdsarealer til de to projektforslag.

Alle træbevoksninger inden for undersøgelsesområdet blev besigtiget d. 27. og 28. januar 2025. På Figur 2.2 er de enkelte områder med bevoksninger markeret og navngivet med et lokalitetsnummer.

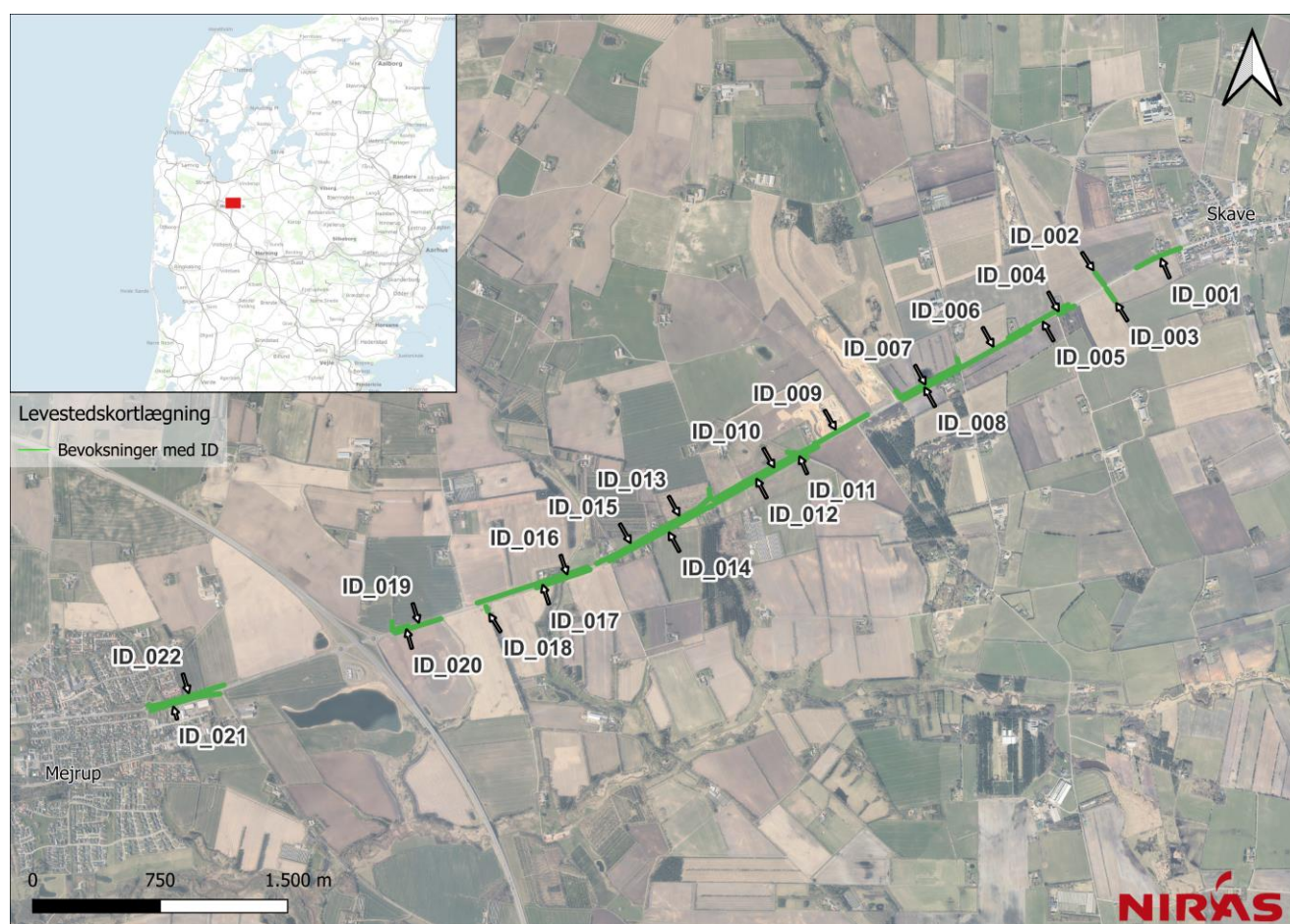
Træerne blev ved besigtigelsen gennemgået for forekomst af strukturer, der kan anvendes som yngle- og rastesteder for flagermus. Yngle- og rastesteder for flagermus i træer kan bestå af hulheder i form af f.eks. spættehuller, knasthuller, løs bark og sprækker². Træerne blev besigtiget fra jorden, og der blev anvendt kikkert, stige og endoskop ved behov. Hulhedernes egnethed og sandsynlighed for at blive anvendt af flagermus vurderes blandt andet på baggrund af ud- og indflyvningsmuligheder, placering, samt hvor eksponerede de er for skiftende vejr, rovdyr m.m. Såfremt hulheden er tilgængelig fra jorden, kan egnetheden yderligere vurderes på baggrund af f.eks. størrelse, dybde, fugt og tegn på anvendelse af flagermus.

Baseret på træernes egnethed som yngle- eller rastested for flagermus inddeles de tre kategorier, som defineret i Tabel 2.1.

² Elmeros, M., Fjederholt, E. T., Møller, J. D., Baagøe, H. J., Bladt, J. & Kjær, C. (2024). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Videnskabelig rapport nr. 603. DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

Tabel 2.1: Kategorier til vurdering af træers egnethed som yngle- eller rastested for flagermus.

Kategori	Definition af kategorier til vurdering af træers potentiale som yngle- eller rastested for flagermus
I.	Der er registreret forekomst af flagermus eller tegn på tidligere forekomst af flagermus i træet (fund af ekskrementer, slidmærker m.m.). Der er behov for yderligere undersøgelser og afværgeforanstaltninger, hvis træet påvirkes.
II.	Træet indeholder en eller flere hulhedsstrukturer, som vurderes egnede som yngle- eller rastested for flagermus. Hulheden er enten uden tegn på anvendelse af flagermus på besigtigelsestidspunktet, eller det er ikke muligt at undersøge hulheden tilstrækkeligt fra jorden (pga. højde, sikkerhedsrisici osv.). Der er behov for yderligere undersøgelser og eventuelt afværgeforanstaltninger, hvis træet påvirkes.
III.	Træet indeholder enten ingen hulhedsstrukturer, eller indeholder kun hulheder, som vurderes at være uegnede som yngle- eller rastested for flagermus. Der ikke behov for yderlige undersøgelser eller afværgeforanstaltninger.

Figur 2.2: Oversigt over træbevoksninger inden for undersøgelsesområdet (ID 001-022), der er undersøgt for potentielle yngle- og rastesteder for flagermus. Ortofoto er fra 2023 (© SDFE).

2.2 Resultater

2.2.1 ID 001

Bevoksningen består af et læhegn og enkelte solitære træer og småbevoksninger i forbindelse med en have (Figur 2.3). Lokalteten indeholder enkelte solitære løvtræer med en diameter-i-brysthøjde (dbh) på >40 cm. Det er sandsynligt, at disse større træer kan indeholde flagermusegnede hulheder. Grundet deres placering på privat ejendom er træerne ikke nødvendigt undersøgt (kategori II). Såfremt træerne skal fjernes i forbindelse med cykelstiprojektet, er det nødvendigt at undersøge dem nærmere. Den resterende del af bevoksningen er småbevoksninger og læhegn med en dbh <30 cm, som ikke indeholder nogen hulheder (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.1. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.389097, 8.796508.

Figur 2.3: Bevoksning med ID 001.

2.2.2 ID 002 + 003

Bevoksningerne med ID 002 og 003 er læhegn af unge løvbuske/træer (<20 cm dbh), bestående af blandt andet hvidtjørn og eg (Figur 2.4). Fra Viborgvej blev 30 meter af læhegnene gennemgået for flagermusegnede strukturer. Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af læhegnene er vedlagt i bilag 5.2. Lokalteteten har koordinaterne [DD] 56.387198, 8.791166.

Figur 2.4: Bevoksninger med ID 002 og 003.

2.2.3 ID 004

Bevoksningen er en del af et mindre træbevokset areal med både nåle- og løvtræer (Figur 2.5). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.3. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.386139, 8.787353.

Figur 2.5: Bevoksning med ID 004.

2.2.4 ID 005

Bevoksningen består af et læhegn imellem to ejendomme samt småbevoksninger og solitære træer (Figur 2.6). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.45.3. Lokaliteten har koordinaterne [DD] 56.385778, 8.785444.

Figur 2.6: Bevoksning med ID 005.

2.2.5 ID 006

Bevoksningen er et længere læhegn af unge løvbuske/-træer (<30 cm dbh), bestående af blandt andet birk og eg (Figur 2.7). Læhegnet indeholder enkelte større egetræer (>30 cm), men ingen træer med strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af læhegnet er vedlagt i bilag 5.5. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.384028, 8.780125.

Figur 2.7: Bevoksning med ID 006.

2.2.6 ID 007

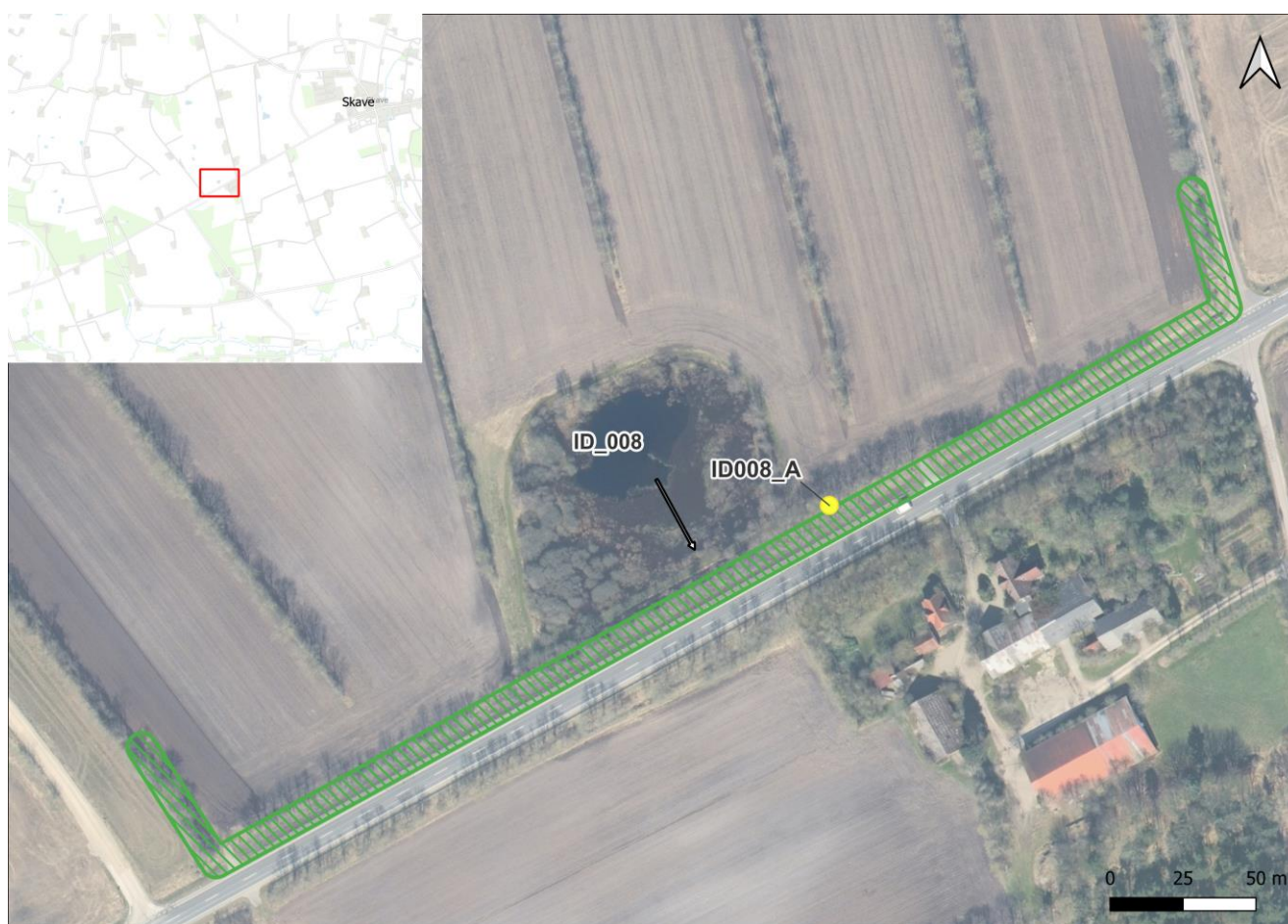
Bevoksningen består af et læhegn imellem to ejendomme samt småbevoksninger i den tilstødende have (Figur 2.8). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.6. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.382214, 8.774364.

Figur 2.8: Bevoksning med ID 007.

2.2.7 ID 008

Bevoksningen er et læhegn bestående af blandede løvtræer (Figur 2.9). Læhegnet indeholder ét træ med en hulhed i stammen (ID 008_A på kort), som blev vurderet nærmere. Billeder af træet kan ses på Figur 2.10. Hulheden er en rådskaide, som har dannet et større hulrum i stammen på et egetræ. Selve hulrummet er tørt og dybt nok til at kunne huse flagermus. Indgangshullet til hulrummet er placeret lavt på stammen og vender ud mod dyrkede marker nord for Viborgvej. Krat og grene omkring indgangshullet skaber en barriere for ind- og udflyvningsmulighederne, hvilket kan gøre det vanskeligt for flagermus at benytte hulheden. Hulheden forventes at være for tillukket til at udgøre et sandsynligt rastested for flagermus. Den lave placering og grenen lige under indgangshullet betyder også, at det potentielle rastested er mere udsat for rovdyr. På baggrund af de tillukkede forhold og den udsatte placering, vurderes hulheden at være uegnet som rastested for flagermus (kategori III). Billeder af læhegnet er vedlagt i bilag 5.75.3. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.382608, 8.774847. Træet med hulheden har koordinaterne 56.382606, 8.774881.

Figur 2.9: Bevoksning med ID 008.

Figur 2.10: Træ med ID 008-A.

2.2.8 ID 009

Bevoksningen er et læhegn bestående af mindre løvbuske/træer (<30 cm dbh), heriblandt birk og eg (Figur 2.11). Læhegnet indeholder enkelte større egetræer (>30 cm), men ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.8. Lokalteteten har koordinaterne [DD] 56.380031, 8.766628.

Figur 2.11: Bevoksning med ID 009.

2.2.9 ID 010

Bevoksningen er et smalt, sporadisk læhegn med mindre løvbuske og træer (<15 cm dbh). Læhegnet består hovedsageligt af almindelig røn, rynket rose, hvidtjørn og eg (Figur 2.12). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.9. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.378689, 8.762844.

Figur 2.12: Bevoksning med ID 010.

2.2.10 ID 011

Bevoksningen er et læhegn omkring privat have/ejendom samt en mindre allé (Figur 2.13). Træerne består af blandede løvtræer, herunder eg, birk, bøg, ahorn, fuglekirsebær og pil. Lokalteten indeholder enkelte større træer (>30 cm dbh), hvoraf nogle har råds-kader, men ingen som danner egentlige hulheder. Ingen af træerne indeholder derfor strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.10. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.378858, 8.762981.

Figur 2.13: Bevoksning med ID 011.

2.2.11 ID 012

Bevoksningen er en nyere beplantning af mindre løvbuske/træer (<15 cm dbh), bestående af blandt andet birk, eg, hæg, fuglekirsebær (Figur 2.14). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.11. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.377636, 8.758967.

Figur 2.14: Bevoksning med ID 012.

2.2.12 ID 013

Bevoksningen er et tæt læhegn af blandede buske og træer (<30 cm dbh), bestående af blandt andet alm. hyld, rynket rose og sitkagran (Figur 2.15). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.12. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.376150, 8.753453.

Figur 2.15: Bevoksning med ID 013.

2.2.13 ID 014

Bevoksningen består dels af læhegn og dels af småbevoksninger af blandede buske og træer (<30 cm dbh) (Figur 2.16). Vedplanterne i den østlige del af lokaliteten er domineret af sitkagran og gyvel, og den vestlige del er domineret af nyere beplantning af blandt andet ahorn, birk og eg (<20 cm dbh). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.13. Lokaliteten har koordinaterne [DD] 56.374264, 8.748228.

Figur 2.16: Bevoksning med ID 014.

2.2.14 ID 015

Bevoksningen består dels af læhegn og dels af småbevoksninger. Læhegnet er en beplantning af balsam-poppe (<30 cm dbh) (Figur 2.17). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.14. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.373128, 8.744322.

Figur 2.17: Bevoksning med ID 015.

2.2.15 ID 016

Lokaliteten omfatter dels et læhegn langs Viborgvej og dels en skovbevoksning i ådalen langs Albæk. Bevoksningen består af blandede løvtræer, med enkelte større egetræer imellem (>30 cm dbh) (Figur 2.18). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.15. Lokaliteten har koordinaterne [DD] 56.371778, 8.739106.

Figur 2.18: Bevoksning med ID 016.

2.2.16 ID 017

Lokaliteten omfatter dels et læhegn langs Viborgvej og dels en skovbevoksning i ådalen langs Albæk. Bevoksningen består af blandede løvtræer, med enkelte større egetræer (>30 cm dbh) (Figur 2.19). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.16. Lokaliteten har koordinaterne [DD] 56.372175, 8.739256.

Figur 2.19: Bevoksning med ID 017.

2.2.17 ID 018

Bevoksningen er et læhegn bestående af sitkagran (>30 cm dbh) (Figur 2.20). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.17. Lokalteten har koordinaterne [DD] 56.370397, 8.732044.

Figur 2.20: Bevoksning med ID 018.

2.2.18 ID 019

Lokaliteten indeholder småbevoksninger samt solitære buske og træer bestående hovedsageligt af eg (<20 cm dbh) (Figur 2.21). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.18. Lokaliteten har koordinaterne [DD] 56.369264, 8.724772.

Figur 2.21: Bevoksning med ID 019.

2.2.19 ID 020

Lokaliteten består af småbevoksninger samt solitære løvbuske og -træer langs en p-plads (<25 cm dbh) (Figur 2.22). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.19. Lokaliteten har koordinaterne [DD] 56.369214, 8.723811.

Figur 2.22: Bevoksning med ID 020.

2.2.20 ID 021

Lokaliteten består af et læhegn og småbevoksninger (Figur 2.23). Der er opsat fuglehuse i en træække i den vestlige del af lokaliteten. Fuglehuse anvendes indimellem som rastested for flagermus, og de blev derfor vurderet nærmere.

Fuglehusene blev undersøgt med endoskop og nogle af dem blev åbnet op. Undersøgelsen viste, at flere af kasserne tidligere har været benyttet af småfugle. Nogle af kasserne indeholdt nedbrudt organisk materiale, som ikke kunne identificeres. Der var ingen definitive tegn på anvendelse af flagermus i kasserne. På baggrund af denne usikkerhed og muligheden for, at fuglehusene ville kunne benyttes som sommer- eller mellemkvarter for enkelte individer af flagermus, tildeles de en kategori II. Såfremt træerne med fuglehuse skal fjernes i forbindelse med cykelstiprojektet, bør fuglehusene flyttes først. Ingen af de øvrige træer på lokaliteten indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III).

Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.20. Lokaliteten har koordinaterne [DD] 56.365681, 8.706039. Fuglehusene har koordinaterne 56.364916, 8.700832.

Figur 2.23: Bevoksning med ID 021 og markering af fuglehuse.

2.2.21 ID 022

Lokaliteten består af småbevoksninger/krat samt solitære løvbuske og -træer (<20 cm dbh) (Figur 2.24). Ingen af træerne indeholder strukturer, som vurderes at kunne anvendes som opholdssted for flagermus (kategori III). Billeder af bevoksningen er vedlagt i bilag 5.21. Lokaliteten har koordinaterne [DD] 56.365689, 8.704594.

Figur 2.24: Bevoksning med ID 022.

3 Vurdering af ledelinjer og økologisk funktionalitet

3.1 Metode

Som et supplement til levestedskortlægningen, er der foretaget en vurdering af træbevoksningernes betydning for områdets økologiske funktionalitet for flagermus i form af ledelinjer.

Ledelinjer udgøres af lineære strukturer såsom levende hegn, skovbryn, vandløb, bygningsmure, volde og skovstier. Størstedelen af de danske flagermusarter følger i større eller mindre grad ledelinjer i landskabet. Ledelinjerne kan derfor have stor betydning for flagermusenes brug af landskabet, når de pendler imellem f.eks. yngle- og rastesteder og fourageringsområder. Ledelinjerne i sig selv kan også typisk fungere som fourageringsområder.³ Træbevoksningernes eventuelle funktion som ledelinje blev vurderet på baggrund af seneste ortofoto og observationer fra levestedskortlægningen. Ved vurderingen er der lagt vægt på følgende parametre:

- Ledelinjens karakteristika (f.eks. type, kontinuitet, placering, forstyrrelse, alder, fourageringsmuligheder)
- Sammenhæng med kendte eller potentielle yngle- eller rastesteder (f.eks. bygninger, træer, bunkere, kalkmurer, broer).
- Sammenhæng med andre ledelinjer eller øvrige flagermushabitater.
- Tilstedeværelse af alternative flyveruter langs tilbageværende ledelinjer med en tilsvarende funktion som dem, der fjernes eller påvirkes.
- Eventuelle øvrige parametre, der kan gøre området særligt interessant for flagermus (f.eks. nærhed til vigtige overvintringssteder, særligt velegnede raste- eller fødesøgningshabitater (f.eks. gammel løvskov og vandforekomster), trækruter, Natura 2000-områder).

3.2 Vurdering

Flere af bevoksningerne langs Viborgvej har forbindelse til områder, der kan indeholde yngle- eller rastesteder for flagermus (bygninger og træer, som ikke er undersøgt) samt andre bevoksninger og lineære strukturer i landskabet, som flagermus ville kunne flyve langs og bruge til at navigere efter. Der er derfor mulighed for, at bevoksningen inden for undersøgelsesområdet bliver anvendt som ledelinje for flagermus.

Der foreligger ingen eksisterende registreringer af flagermus inden for undersøgelsesområdet.^{4,5} Den nærmeste registrering de seneste 20 år er en ubestemt flagermus i Skave i 2005 samt en rastende ubestemt flagermus 3 km nordøst for Skave i 2024. Derudover er der i Holstebro registreret arterne skimmelflagermus, vandflagermus, troldflagermus og damflagermus senest i 2019, og i 2013 også sydflagermus. I forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen (MKV) af en udvidelse af Skave Grusgrav fra 2023⁶ blev der desuden i 2022 opsat flagermusdetektorer ved hhv. et læhegn 70 m syd for Viborgvej, ud for bevoksningerne med ID 006 og 007, og ved et naturområde ved Savstrup Å nogle kilometer fra vejen (Figur 3.1). Undersøgelsen blev udført i de anbefalede undersøgelsesperioder i Forvaltningsplan for flagermus.⁷ Der blev ved denne undersøgelse registreret arterne sydflagermus, vandflagermus, troldflagermus og dværgflagermus. Ifølge kortlægningsrapporten var antallet af flagermusregistreringer lavt, selv taget i betragtning, at området ligger i det nordvestlige Jylland, hvor

³ Elmeros, M., Fjederholt, E. T., Møller, J. D., Baagøe, H. J., Bladt, J. & Kjær, C. (2024). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Videnskabelig rapport nr. 603. DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

⁴ Arter.dk (2025). Miljøstyrelsen, Statens Naturhistoriske Museum, Naturhistorisk Museum Aarhus og DanBIF.

⁵ Naturbasen (2025). NATURBASEN ApS, Licensnr. E03/2014.

⁶ Skave Grusgrav A/S (2023). Miljøkonsekvensvurdering 2023 - Udvidelse af Skave Grusgrave.

+ Bilag 8: Profus Naturrådgivning ApS v. Simon R. Waagner (2022). Grusgrav ved Skave – Kortlægning af Bilag IV-arter og besigtigelse af projektarealer. 29.08.2022.

⁷ Møller, J., Baagøe, H., & Degn, J. (2013). Forvaltningsplan for flagermus. Naturstyrelsen, Miljøministeriet.

forekomsten af flagermus er mere spredt, og der er relativt få arter og mindre bestande. Det bliver i rapporten konkluderet, at undersøgelsen samlet set tyder på, at området har meget ringe værdi som fourageringsområde for flagermus og, at der sandsynligvis ikke forekommer væsentlige yngle- eller rastebestande i nærheden af projektarealerne til grusgraven eller i oplandet til disse.

For de fleste af bevoksningerne (ID 001-004 og ID 007-022), som det kan blive relevant at fjerne, gælder det, at der inden for rimelig afstand findes alternative flyveruter langs tilbagestående, tilsvarende lineære bevoksninger og fourageringslokaliteter uden for undersøgelsesområdet. De blivende bevoksninger vurderes overordnet set at kunne have en tilsvarende funktion som ledelinje, da de forbinder de samme strukturer, som bevoksningen, der fjernes. På denne baggrund vurderes det, at der fortsat vil være sammenhæng mellem de relevante strukturer i området ved fjernelse af bevoksningerne inden for projektområdet. Levestedskortlægningen peger heller ikke på, at bevoksningerne langs Viborgvej skulle have særlig værdi som fourageringsområde for flagermus, grundet den generelt unge alder af træerne og forstyrrelsen fra den trafikerede vej.

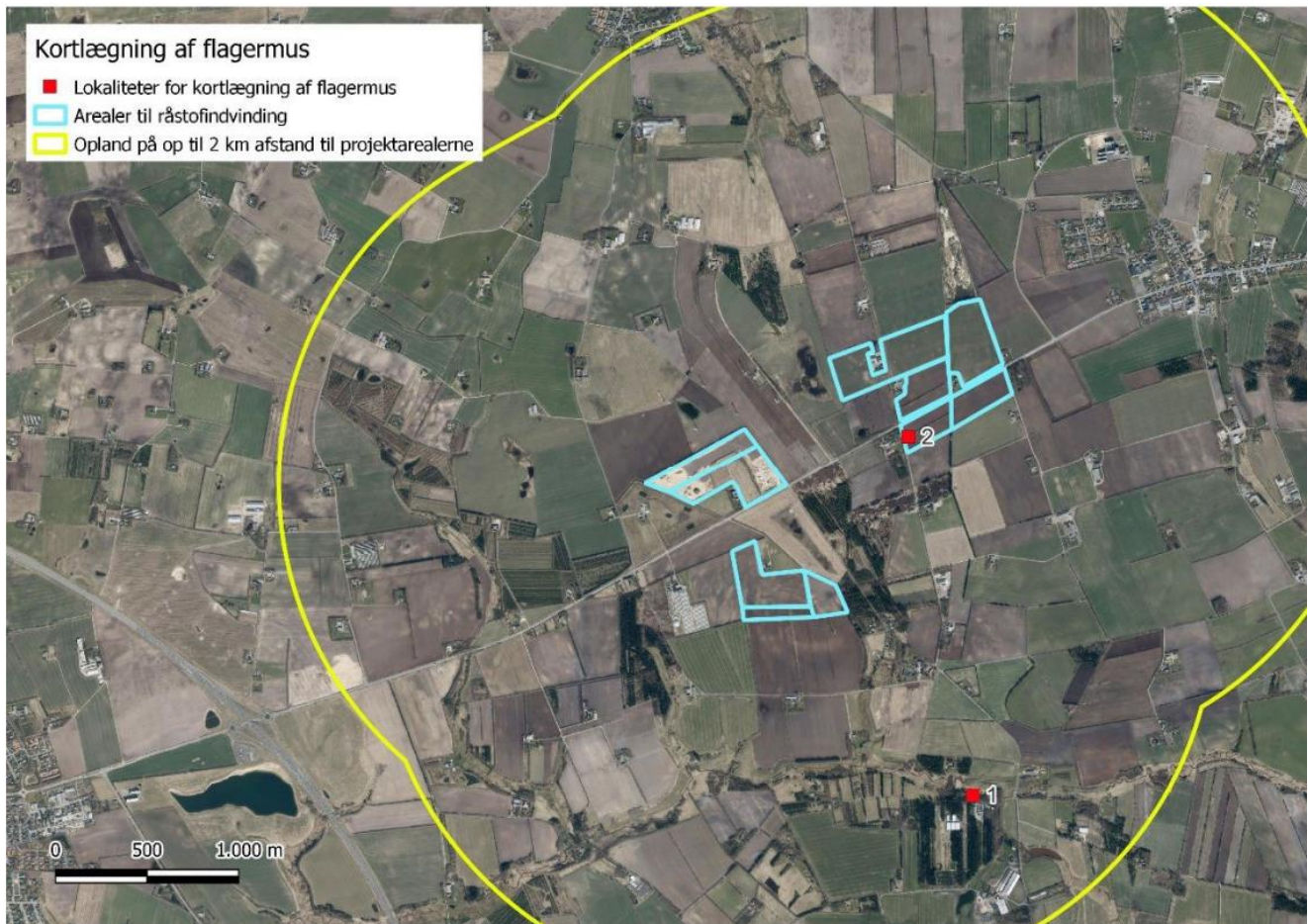
Fjernelse af bevoksningerne med ID 005 og 006 kan medføre, at afstanden mellem bygningerne på Viborgvej 151 og nærmeste ledelinje øges fra omkring 0 m til 100 m (Figur 3.2). På baggrund af ejendommens placering og beskaffenhed må det antages, at der er mulighed for, at de ældre gårdbygninger ville kunne indeholde rastesteder for flagermus (se skråfoto på Figur 3.3). Ejendommen ligger midt i graveområdet til Skave Grusgrav, og det fremgår af miljøkonsekvensrapporten til grusgraven, at bygningerne står tomme.

Fragmentering og brud på ledelinjer er især problematisk for arter, som har en stærk tilknytning til skove og lineære landskabselementer, og som derfor ikke gerne bevæger sig ud i det åbne land⁸. Stærkt strukturbundne arter, som kan raste i bygninger (brun langøre og frynseflagermus) har generelt sin udbredelse længere mod øst i Jylland i forhold til projektområdet. Det vurderes derfor at være usandsynligt, at der kan være en påvirkning af disse arter. Flere af de registrerede arter i nærheden af projektområdet er i nogen grad strukturbundne i deres transportflyvning. Arterne er dog i stand til at flyve over åbne strækninger. Det levende hegn 100 m nord-vest for ejendommen på Viborgvej 151 vurderes derfor at kunne fungere som alternativ ledelinje for de relevante arter i stedet for de fjernede bevoksninger med ID 005 og 006 inden for projektområdet. Det fremgår desuden af luftfotos, at der de seneste år har været en lineær struktur i form af et tydeligt skel/markvej mellem ejendommen og læhegnet, hvilket øger sandsynligheden at, at der allerede er en eksisterende flyverute denne vej.

Da ejendommen på Viborgvej 151 og de tilstødende levende hegn er beliggende i et råstofområde er der risiko for, at området på sigt ændrer karakter. For at sikre, at områdets økologiske funktionalitet opretholdes i fremtiden, anbefales det, at der etableres ny lineær beplantning af træer langs cykelstien på strækningen med bevoksning 005.

På steder, hvor der er stor sandsynlighed for, at flagermus vil benytte bevoksningerne til fouragering og transportflyvning anbefales det at minimere eventuelle indgreb mest muligt. Dette omfatter Albæk og træerne i ådalen (ID 016 og 017), som formentlig vil blive anvendt som ledelinje og fourageringsområde for flagermus, hvor flagermusene vil krydse Viborgvej enten over eller under den eksisterende vejbro.

⁸ Møller, J. D. & Baagøe, H. J. (2011). Vejledning: Flagermus og større veje – Registrering af flagermus og vurdering af afværgeforanstaltninger. Rapport 382 – 2011. Vejdirektoratet, 2011.

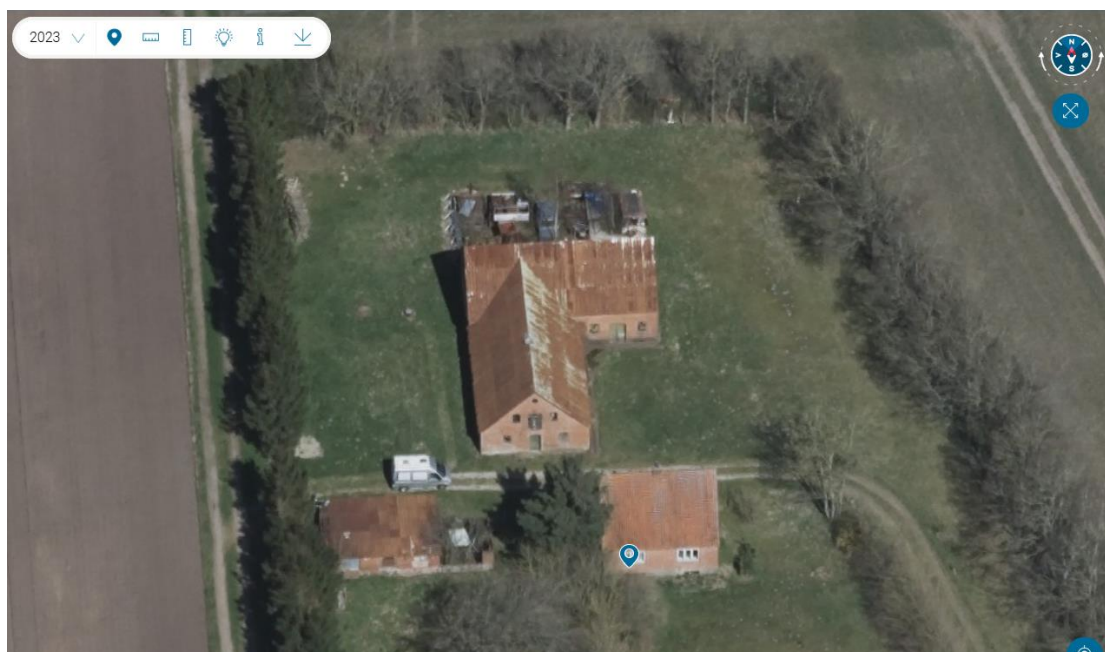

Figur 3.1: Placering af flagermusdetektorer ved undersøgelse i relation til MKV af Skave Grusgrav.⁹

⁹ Profus Naturrådgivning ApS v. Simon R. Waagner (2022). Grusgrav ved Skave – Kortlægning af Bilag IV-arter og besigtigelse af projektarealer. 29.08.2022.

Figur 3.2: Viborgvej 151 er markeret med rød cirkel. Luftfoto er fra 2024 (© SDFE).

Figur 3.3: Skråfoto af ejendommen på Viborgvej 151 fra 2023 (© Dataforsyningen).

4 Konklusion og anbefalinger

Ved levestedskortlægningen blev der på to af de undersøgte lokaliteter (ID 001 og ID 021) registreret træer, som vurderes at tilhøre kategori II jf. Tabel 2.1. På lokalitet 001 var der flere større træer, som ikke kunne undersøges tilstrækkeligt fra vejen. Såfremt træerne i kategori II påvirkes i forbindelse med cykelstiprojektet, er det nødvendigt at undersøge dem nærmere for at afklare, om de indeholder potentielle rastesteder for flagermus. På lokalitet 021 var der en række af træer med fuglehuse, som vurderes at kunne udgøre et potentielt rastested. Såfremt træerne med fuglehuse skal fjernes i forbindelse med cykelstiprojektet, bør fuglehusene flyttes først. Det vil være hensigtsmæssigt, at kasserne placeres et sted med tilsvarende forhold. På de resterende lokaliteter blev der ikke observeret nogen træer med strukturer, som vurderes at være egnede som yngle- eller rastested for flagermus (kategori III).

Det blev vurderet, at bevoksningerne inden for undersøgelsesområdet ville kunne anvendes som ledelinje for flagermus, men at der i høj grad findes tilsvarende egnede ledelinjer og fourageringslokaliteter i nærområdet, og at størstedelen af bevoksningerne ikke har særlig værdi for flagermus. Dette betyder, at eventuelle flagermus fortsat i høj grad vil have mulighed for at tilgå de samme flagermushabitater som tidligere.

Enkelte steder er der en risiko for, at fjernelse af bevoksningen inden for projektområdet kan medføre en forringelse af flagermusenes mulighed for at bevæge sig rundt i landskabet. Der gælder følgende anbefalinger disse steder:

- For at sikre, at områdets økologiske funktionalitet opretholdes i fremtiden, anbefales det, at der etableres ny lineær beplantning af træer langs cykelstien på strækningen, hvor bevoksningen med ID 005 fjernes.
- Det anbefales at minimere indgreb i træbevoksningen langs ådalen til Albæk, hvor det er muligt. Dette er opnået ved at fjerne det midlertidige arbejdsareal ved projektets krydsning med Albæk.

Det vurderes på ovenstående baggrund og forudsætninger, at fjernelse af bevoksningerne inden for projektområdet ikke vil påvirke områdets vedvarende økologiske funktionalitet for flagermus væsentligt.

5 Bilag

5.1 ID 001

5.2 ID 002 + ID 003

5.3 ID 004**5.4 ID 005**

5.5 ID 006**5.6 ID 007**

5.7 ID 008

5.8 ID 009**5.9 ID 010**

5.10 ID 011**5.11 ID 012**

5.12 ID 013**5.13 ID 014**

5.14 ID 015

5.15 ID 016

5.16 ID 017

5.17 ID 018**5.18 ID 019**

5.19 ID 020

5.20 ID 021

5.21 ID 022

